

УДК 342:347.91

П.С. ЛЮТІКОВ, Запорізький національний університет

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ

Ключові слова: адміністративна відповідальність, адміністративні стягнення, адміністративно-деліктне законодавство, суб'єкт адміністративного проступку, юридична особа

Питання адміністративної відповідальності юридичних осіб завжди мали свою наукову актуальність і практичну значимість, але в радянський період становлення і розвитку адміністративно-правової науки через відсутність механізмів ринкової економіки та приватної власності, існування тотальної монополії держави у всіх сферах життя суспільства, зазначена проблематика фактично залишалася поза увагою вчених-адміністративістів. Це, поза всякими сумнівами, накладало певний відбиток на вектори наукових досліджень в даній сфері юриспруденції, звужувало об'єкт адміністративної науки.

З проголошенням незалежності України, розвалом командно-адміністративної системи управління, з'явилася гостра необхідність у дослідженні державотворчих, економічних, виробничих процесів з абсолютно іншої точки зору – з точки зору оновленої концепції юридичної науки, в тому числі й адміністративної. Тобто, як абсолютно справедливо вказує О. Зима, в наш час, в умовах, коли переважна більшість юридичних осіб не перебуває у прямій підпорядкованості державних органів, засновані не на державній формі власності, необхідність забезпечення державної дисципліни в різних сферах суспільного життя не відпала, а навпаки, суттєво загострилася [1, с.3]. Саме тому юридичні особи як суб'єкти адміністративного права, суб'єкти адміністративної відповідальності все частіше і частіше привер-

тають увагу вчених-юристів. Наприклад, слід особливо відзначити наукові праці в цій сфері В. Авер'янова, Д. Бахраха, К. Бельського, Ю. Битяка, С. Братуся, Л. Воронової, И. Галагана, І. Голосніченка, В. Демченка, Є. Додіна, О. Зими, Л. Коваля, С. Ківалова, Ю. Козлова, Т. Коломoeць, А. Комзюка, В. Кудрявцева, М. Кузнєцова, Б. Лазарєва, Д. Лук'янца, М. Малєіна, М. Масленнікова, В. Новосьолова, О. Овчарової, В. Ойгензихта, В. Опришка, В. Ремнева, Б. Росінського, І. Самошенка, А. Селіванова, М. Студенікіної, В. Тархова, Ю. Шемшученка, О. Якуби та інших.

Вищевикладене зумовлює мету цієї статті – проаналізувати основні підходи до питань адміністративної відповідальності юридичних осіб, існуючі в адміністративно-правовій доктрині, на підставі яких, аргументувати необхідність нормативної фіксації зазначеного інституту в чинному адміністративно-деліктному законодавстві України.

Однак перед тим, як розпочати аналіз адміністративної відповідальності юридичних осіб, варто зробити одне суттєве уточнення. Справа полягає в тому, що останнім часом на шпальтах наукової літератури почали з'являтися роботи, в яких їх автори говорять про необхідність виділення адміністративно-деліктного права в самостійну галузь, а включення до предмету адміністративного права адміністративно-деліктних відносин має штучний характер [2, с.73].

Не погоджується із таким висновком Т.О. Коломoeць. Вона стверджує, що дійсно спільність історичного аспекту правової природи адміністративних проступків і злочинів, відповідно адміністративної та кримінальної відповідальності – безперечний факт, однак існуючий на сьогоднішній день масив законодавчих положень про адміністративну відповідальність (в т.ч. і його специфіка в деліктному нормотворчому аспекті), впровадження, поряд із злочинами і адміністративними правопорушеннями, кримінальних проступків, що спричинило певну модифікацію адміністративного різновиду протиправних діянь з особливостями їх складів, специфіка процедур-

них аспектів адміністративної відповідальності з досить активною участю несудових суб'єктів (суб'єктів публічного адміністрування), навряд чи дозволяє однозначно в сучасних умовах виключати адміністративно-деліктні відносини з предмета адміністративного права. Аналіз наявних різноманітних джерел, підкреслює Т.О. Коломоєць, не дає підстави вести розмову про формування адміністративно-деліктного права як самостійної галузі права з усіма властивими ознаками галузі [3].

Вбачається, що точка зору Т.О. Коломоєць та тих вчених-юристів, які схиляються до думки, що адміністративно-деліктне право не є самостійною галуззю права, виглядає на сьогодні більш логічною. На нашу думку, єдине з чим варто остаточно визначитись, це те, які саме склади адміністративних проступків мають безпосереднє відношення до публічного адміністрування, а відтак мають нерозривний зв'язок із адміністративним правом. Це питання істотно актуалізується з введенням нового інституту – інституту кримінальних проступків, які фактично разом із дисциплінарними та адміністративними проступками, цивільними деліктами та злочинами утворюють модифіковану систему правопорушень. Дійсно, не всі склади адміністративних правопорушень, які містяться в КУпАП, мають відношення до сфери публічного адміністрування. Вбачається, що такий зв'язок мають лише ті проступки, які стосуються порушення правил та вимог, встановлених органами публічної адміністрації і дотримання яких контролюється цими органами.

Повертаючись до предмету дослідження цієї статті, слід зазначити, що вчені-адміністративісти не однозначні в думках з приводу порушеної проблеми: одна група вчених – підтверджує тезу про існування адміністративної відповідальності юридичних осіб, інша – категорично (або з певними застереженнями) спростовує.

У свою чергу, В. Колпаков у монографії «Адміністративно-деліктний правовий феномен» акцентував увагу на необхідності вико-

ристовувати відповідний досвід російських кодифікаторів щодо необхідності регламентації в кодифікованому адміністративно-деліктному акті засад адміністративної відповідальності юридичних осіб [4]. І в цьому авторитетного вченого слід підтримати, оскільки в ст.2.1 Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачено, що адміністративним правопорушенням визнається протиправна, винна дія (бездіяльність) фізичної або юридичної особи, за яку цим Кодексом або законами суб'єктів Російської Федерації про адміністративні правопорушення встановлена адміністративна відповідальність. Юридична особа визнається винною у вчиненні адміністративного правопорушення, якщо буде встановлено, що у неї була можливість для дотримання правил і норм, за порушення яких цим Кодексом або законами суб'єкта Російської Федерації передбачена адміністративна відповідальність, але даною особою не були вживані всі залежні від неї заходи щодо їх дотримання. При цьому призначення адміністративного стягнення юридичній особі не звільняє від адміністративної відповідальності за дане правопорушення винної фізичної особи, так само як і притягнення до адміністративної чи кримінальної відповідальності фізичної особи не звільняє від адміністративної відповідальності за дане правопорушення юридичної особи [5].

Вказану модель закріплення досліджуваного правового інституту слід в цілому використовувати і українському законодавцеві, хоча й з певними застереженнями. Зокрема, слід підтримати І. Федорова, що дещо специфічним і, навіть можна сказати спірним, є визначення вини юридичної особи. Так, І.О. Федоров зазначає, що при загальній позитивній оцінці самого факту законодавчого визнання адміністративної відповідальності юридичних осіб, яке варто було б запозичити і Україні у процесі сучасного кодифікаційного процесу, слід також зазначити, що концепція винності юридичної особи, яка знайшла своє закріплення у КпАП Російської Федерації, не є досконалою, зумовила появу численних про-

блем у правозастосовчій діяльності і її навряд чи потрібно дублювати у новітньому вітчизняному адміністративно-деліктному кодифікованому акті. Аналіз положень КпАП Російської Федерації, на думку українського вченого, дозволяє вести мову про те, що вина юридичної особи визнається суто за формальною ознакою – порушення заборонної норми. З цього приводу привертає увагу відсутність у КпАП Російської Федерації норм, які би регламентували звільнення юридичної особи від відповідальності [6, с.88].

Така особа не може її уникнути навіть у тому випадку, якщо в конкретній ситуації виключалась можливість настання шкідливих наслідків від порушення адміністративної заборони. Єдиною можливістю відвернути адміністративне покарання, у разі відсутності шкідливих наслідків, є застосування ст.2.9 «Звільнення від адміністративної відповідальності при малозначності адміністративного правопорушення». Між тим, застосування цієї статті є проблематичним. На цей факт звернули увагу В. Колпаков, Б. Россинський, Л. Косіцина, і їх варто підтримати, бо: 1) текст ст.2.9 не пов'язаний з наявністю або відсутністю шкідливих наслідків; 2) її текст не розрахований на юридичних осіб; 3) звільнення від відповідальності за малозначність не є обов'язковою; 4) адміністративна практика відрізняється формальним підходом до оцінки діяльності і бере до уваги, в основному, факт вчинення адміністративного правопорушення [7; 8, с.45–50].

Д. Лук'янець, як і В. Колпаков, наполягає на необхідності якнайшвидшого вирішення зазначеного питання і навіть пропонує в розробленому ним проекті Кодексу про адміністративну відповідальність передбачити окремі положення, присвячені суто адміністративній відповідальності юридичних осіб [9]. Зокрема, вчений, з посиланням на роботи Б. Россинського, аргументуючи такий спосіб фіксації вказаних відносин, зазначає, що інститут адміністративної відповідальності юридичних осіб в сучасних умовах стає могутнім важелем державного регулювання економіки. Основною особливістю цього інституту, на від-

міну від адміністративної відповідальності фізичних осіб, є не тільки його правоохоронна, але й фіскальна спрямованість [10; 11, с.188]. Крім того, Д.М. Лук'янець пропонує здійснювати відповідну нормативну урегульованість адміністративної відповідальності юридичних осіб виходячи з певних особливостей нормативної моделі цього інституту, наприклад:

- відсутність у юридичних осіб власних психічних характеристик;
- участь юридичних осіб у правовідносинах через уповноважених представників;
- наявність у юридичних осіб внутрішньої організаційної структури;
- специфічні параметри оцінки діяльності юридичних осіб.

Наявність таких особливостей обумовлює проблеми з існуванням і реалізацією відносно юридичних осіб таких принципів, як принцип відповідності об'єкта реакції адресату норми, принцип належної спрямованості реакції, принцип дієвості реакції та деяких інших [11, с.190].

У свою чергу, О. Зима, аргументуючи свою позицію щодо інституту адміністративної відповідальності юридичних осіб, виділяє його ознаки:

- специфічний (не спеціальний) суб'єкт відповідальності;
- правову поведінку суб'єкта, яка реалізується в діяльності фізичних осіб, що складають соціальний субстрат юридичної особи, внаслідок чого вина юридичної особи серйозно відрізняється від вини особи фізичної;
- стягнення, яке застосовується до правопорушника, тягне негативні наслідки не лише відносно порушника (юридичної особи), а й пов'язаним з нею фізичним особам.

При цьому, О. Зима вказує, що виділення адміністративної відповідальності юридичних осіб в окремий підінститут має істотне практичне значення. Саме з ним пов'язане розмежування процедури притягнення до відповідальності фізичних та юридичних осіб, а також встановлення системи стягнень, що можуть застосовуватись до юридичних осіб [1, с.10].

С. Саенко, аналізуючи адміністративну відповідальність юридичних осіб у сфері наркообігу, підкреслює, що за своєю правовою природою фінансові (економічні) санкції, які застосовуються до юридичних осіб у сфері наркообігу, є адміністративними стягненнями і для ефективного функціонування адміністративної відповідальності юридичних осіб пропонує закріпити в КУпАП таку їх систему: попередження, штраф, оплатне вилучення знаряддя вчинення або предмета адміністративного правопорушення, конфіскація знаряддя вчинення або предмета адміністративного правопорушення, позбавлення ліцензії (дозволу) та примусове припинення діяльності юридичної особи [12, с.9].

О. Жильцов, досліджуючи різні наукові погляди щодо адміністративної відповідальності юридичних осіб, приєднується до позицій Д. Бахраха, Ю. Битяка, І. Голосніченка, С. Гончарука, О. Зими, Є. Додіна, А. Комзюка та ін., і зазначає, що суб'єктом адміністративного правопорушення може бути і юридична особа. На думку О. Жильцова, юридична особа, виступаючи суб'єктом адміністративно-правових відносин, може скоювати правопорушення, а отже має нести за їх вчинення саме адміністративну відповідальність. І хоча такі протиправні дії не віднесені законодавцем до адміністративних правопорушень, а відповідальність за їх вчинення не названа адміністративною, вони мають найважливіші їх ознаки [13, с.9].

І. Слубський у дисертаційній роботі «Адміністративна відповідальність юридичних осіб» зазначає, що розвиток і становлення інституту адміністративної відповідальності юридичних осіб у вітчизняному адміністративному праві можна розглядати на тлі трьох періодів його законодавчого оформлення й удосконалення. Перший період від 1917 по 1961 рр., другий – від 1961 по 1981 рр., третій – з 1981 до 1991 рр. Часовий відрізок від 1991 року до сьогодні також являє собою окремий етап розвитку законодавства про адміністративну відповідальність юридичних осіб, що характеризується найбухливішим і динаміч-

ним законодавчим відокремленням норм про адміністративну відповідальність суб'єктів даного виду. Як справедливо зазначає І. Слубський, більшість діючих нормативних актів про адміністративну відповідальність юридичних осіб прийнято саме в цей період. Крім того, вчений для всього інституту адміністративної відповідальності юридичних осіб наводить характерну систему адміністративних стягнень: заходи морально-правового характеру у формі попередження; заходи майнового й грошового стягнення у формі штрафу, стягнення вартості товарів і транспортних засобів, конфіскації предметів, що явилися безпосередніми об'єктами здійснення правопорушення; стягнення, спрямовані на обмеження діяльності юридичних осіб, позбавлення їхніх окремих повноважень або позбавлення спеціального права, можуть застосовуватися у формі відкликання (анулювання) ліцензії (дозволу) [14, с.11, 18].

У свою чергу, М. Костів, вивчаючи адміністративну правосуб'єктність юридичних осіб та особливості її реалізації в адміністративно-деліктних правовідносинах, а також правові механізми забезпечення деліктоздатності юридичних осіб, метою адміністративної відповідальності юридичних осіб називає забезпечення дотримання правопорядку (чи контрольованого рівня правопорушень) у сфері державного управління. Адміністративна відповідальність юридичних осіб, зазначає він, має реалізовуватись, переважно, через правовідновлюючу, компенсаційну функцію, при цьому відновленню підлягає не лише порушений правопорядок, але й мають бути компенсовані громадянину, державі і суспільству завдані їм втрати. Як справедливо зазначає М. Костів, в окремих випадках компенсаційна функція може поєднуватись з репресивно-карною, коли для юридичної особи-правопорушника настають негативні наслідки, які є примусовим обмеженням, карою (репресією) за скоєне нею протиправне діяння. На думку вченого, застосування ж щодо юридичних осіб, поряд із компенсаційною і репресивною функціями, превентивно-виховної функції можливе лише коли законодавством передба-

чено паралельне застосування адміністративної відповідальності юридичних осіб з відповідальністю посадових осіб [15, с.15].

Слід зазначити, що така тенденція зберігається і в новітніх джерелах української адміністративно-правової науки. Наприклад, про необхідність закріплення на нормативному рівні такого виду відповідальності для юридичних осіб говорять О. Головкова (в контексті адміністративної відповідальності за порушення прав на об'єкти права інтелектуальної власності) [16, с.9]; С. Потапова (в контексті адміністративної відповідальності за порушення порядку проведення розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг) [17, с.9], А. Дрозд і А. Шепетько (в контексті адміністративної відповідальності за самовільне зайняття земельної ділянки) [18, с.9], Т. Коломоєць, В. Лукашевич та Ю. Дорохіна (в загальному контексті необхідності забезпечення прав юридичних осіб в адміністративних провадженнях [19; 20, с.63–64], а також колектив авторів наукового посібника «Адміністративна відповідальність» (в рамках загального аналізу адміністративної відповідальності суб'єктів зазначених відносин) [21, с.26–27].

Однак, як зазначалося вище, існує й інша позиція. Так, деякі вчені заперечують існування інституту адміністративної відповідальності юридичних осіб як такого. Наприклад, О. Гетманець взагалі не допускає можливості існування зазначеного виду відповідальності для юридичних осіб, посилаючись на те, що в чинному КУпАП юридична особа не фігурує в якості суб'єкта адміністративного правопорушення. А. Монаєнко, в свою чергу, вважає за доцільне говорити про фінансову, ніж адміністративну відповідальність юридичних осіб. Зазначені думки вітчизняних учених неодноразово висловлювалися ними під час публічних захистів дисертаційних досліджень [22, с.206].

І все ж слід зазначити, що переважною, основною в українській адміністративно-правовій науці є теза про необхідність законодавчого закріплення інституту адміністративної

відповідальності юридичних осіб. І необхідно підтримати думку переважної більшості вчених-адміністративістів, що юридична особа є повноправним суб'єктом адміністративного правопорушення (проступку), має відповідний рівень правосуб'єктності, і отже до неї можуть бути застосовані заходи адміністративної відповідальності, наприклад, у вигляді наступних стягнень:

- заходи морально-правового характеру у формі попередження;

- заходи майнового (грошового) стягнення у формі штрафу, стягнення вартості товарів і транспортних засобів, конфіскації предметів, які стали безпосередніми об'єктами здійснення правопорушення;

- стягнення, спрямовані на обмеження діяльності юридичних осіб, позбавлення їх окремих повноважень або позбавлення спеціального права, які можуть застосовуватись у формі відкликання (анулювання) ліцензії (дозволу) і т.д.

Також виглядає логічним передбачити адміністративну відповідальність органів публічної адміністрації за порушення адміністративного законодавства, прав і інтересів приватних осіб під час провадження різного роду адміністративних процедур. Разом із тим, у тому випадку, коли буде встановлено, що у діяннях приватної особи або посадової особи органу публічної адміністрації містяться ознаки кримінального злочину, то така особа підлягає кримінальній, а не адміністративній відповідальності. Таким чином, у майбутньому під час роботи над новим кодифікованим адміністративно-деліктним актом слід враховувати вище окреслені обставини та чітко визначити в межах Кодексу інститут адміністративної відповідальності юридичних осіб.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зима О. Т. Адміністративна відповідальність юридичних осіб : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і про-

цес; фінансове право; інформаційне право» / О. Т. Зима. – Х., 2001. – 19 с.

2. Кузьменко О. В. Взаємообумовленість та взаємозалежність змісту адміністративного процесу та адміністративної процедури від предмета адміністративного права / О. В. Кузьменко // Проблеми теорії та практики адміністративної юстиції : збірник наук статей. – К. : Юрінком Інтер, 2012. – С. 69–79.

3. Kolomoets T. The subject of administrative law: the question of finding its new format in the modern Ukrainian administrative and legal science / T. Kolomoets // Вісник ЗНУ. Юридичні науки. – 2013. – № 1. – С. 66–70.

4. Колпаков В. К. Адміністративно-деліктний правовий феномен / В. К. Колпаков. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 528 с.

5. Кодекс об административных правонарушениях Российской Федерации от 30.12.2001 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.garant.ru/main/12025267-025.htm#par4337>.

6. Федоров І. О. Кодифікація адміністративно-деліктного законодавства України : монографія / Іван Олексійович Федоров. – Запоріжжя : ВПО «Запоріжжя», 2006. – 144 с.

7. Россинский Б. В. Проблемы совершенствования законодательного регулирования административной ответственности юридических лиц в России / Б. В. Россинский // Митна справа. – 2006. – № 1. – С. 34–40.

8. Косицина Л. В. Привлечение юридических лиц к административной ответственности за нарушение таможенных правил по законодательству Российской Федерации / Л. В. Косицина // Митна справа. – 2006. – № 1. – С. 45–50.

9. Лук'янець Д. М. Адміністративно-деліктні відносини в Україні: теорія та практика правового регулювання : монографія / Д. М. Лук'янець. – Суми : АТД «Університетська книга», 2006. – 367 с.

10. Россинский Б. В. Административная ответственность юридических лиц / Б. В. Россинский [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bpi.ru/comment.asp?ob=9161.

11. Лук'янець Д. М. Развитие института административной ответственности: концепту-

альні засади та проблеми право реалізації: дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.07 / Лук'янець Дмитро Миколайович. – К, 2007. – 410 с.

12. Саєнко С. І. Адміністративна відповідальність юридичних осіб за правопорушення в сфері обігу наркотичних засобів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / С. І. Саєнко. – Х., 2007. – 21 с.

13. Жильцов О. Л. Адміністративна відповідальність юридичних осіб: процесуально-правовий аспект : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / О. Л. Жильцов. – Х., 2007. – 20 с.

14. Слубський І. Й. Адміністративна відповідальність юридичних осіб : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / І. Й. Слубський. – К., 2008. – 20 с.

15. Костів М. В. Адміністративна правосуб'єктність юридичних осіб та особливості її реалізації в адміністративно-деліктних відносинах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / М. В. Костів. – К., 2005. – 21 с.

16. Головкова О. М. Адміністративна відповідальність за порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / О. М. Головкова. – Ірпінь, 2009. – 19 с.

17. Потапова С. М. Адміністративна відповідальність за порушення проведення розрахунків у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / С. М. Потапова. – Ірпінь, 2010. – 19 с.

18. Дрозд О. Ю. Юридична особа як суб'єкт самовільного зайняття земельної ділянки у контексті розвитку адміністративно-деліктного законодавства / О. Ю. Дрозд, А. С. Шепетько // Митна справа. – 2011. – № 1 (Ч. 2). – С. 390–394.

19. Коломоець Т. О. Забезпечення прав юридичних осіб в адміністративних провадженнях : монографія / Т. О. Коломоець, В. Г. Лукашевич, Ю. А. Дорохіна. – К. : Істина, 2011. – 176 с.

20. Дорохіна Ю. А. Юридична особа в адміністративно-правовій науці / Ю. А. Дорохіна // Юридична наука. – 2012. – № 7. – С. 58–65.

21. Адміністративна відповідальність :

навч. посіб. [Т. О. Коломоець, П. С. Лютиков, О. Ю. Меліхова, Ю. В. Пирожкова та ін.]. – К. : Істина, 2011. – 184 с.

22. Лютиков П. С. Административная ответственность юридических лиц: необходимость нормативной фиксации в действующем законодательстве Украины / П. С. Лютиков // Перспективы оптимизации административного процесса : материалы Международной науч.-практ. конф., посвященной 75-летию Заслуженного юриста РФ, канд. юрид. наук, доц. М. Я. Масленникова / отв. ред. проф. А. С. Дугенец. – М. : ФГУ «ВНИИ МВД России», 2011. – С. 200–206.

Лютиков П. С. Адміністративна відповідальність юридичних осіб: теоретико-правовий аналіз / П. С. Лютиков // Форум права. – 2013. – № 1. – С. 635–641 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://archive.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2013-1/13fpstra.pdf>

Проаналізовано основні підходи до питань адміністративної відповідальності юридичних осіб, які існують в адміністративно-правовій доктрині. На підставі одержаних результатів, аргументовано необхідність нормативної фіксації зазначеного інституту в кодифікованому адміністративно-деліктному законодавстві України.

Лютиков П.С. Административная ответственность юридических лиц: теоретико-правовой анализ

Проанализированы основные подходы к вопросам административной ответственности юридических лиц, которые существуют в административно-правовой доктрине. На основании полученных результатов аргументирована необходимость нормативной фиксации указанного института в кодифицированном административно-деликтного законодательства Украины..

Lyutikov P.S. Administrative Responsibility of Legal Entities: Theoretical and Legal Analysis

In the article main approaches to administrative responsibility of legal entities that exist in the administrative and legal doctrine are analyzed. Based on the obtained results, need to reasonably of standardized fixing of this institute administrative tort legislation of Ukraine are codified.